

LÄHTIJÄT:

ALMA
HONGELL

Alma Hongell,
K.H.Renlundin
museo.

“

MILLOIN PÄÄSEMME KOTIIN? ”KOTIIN KAIPAAN”
LAULAA SYDÄMENI – JA KUINKA ODOTANKAAN
HETKEÄ, JOLLOIN SAAN SULKEA SIELLÄ OLEVAT
RAKKAANI SYLIINI. KUINKA IHANAA ON
LEVÄTÄ KOTONA, OMASSA RAKKAASSA KODISSA!
HALUAN TYRSKYÄVÄLTÄ MERELTÄ KODIN
SATAMAAN! – VAIN MUUTAMA KYMMENEN MAILIA
EROTTA MEIDÄT KODISTA
– MUTTA VÄLISSÄ ON MERI. – OI, ENKÖ SAISI –
EMMEKÖ SAISI SIIRTYÄ TOISELLE RANNALLE –
KOTIMAAHAN – KOTIIN? – NÄYTTÄÄ HUONOLTA –
EHKÄ HERRA VASTAA RUKOUKSIIMME ”EI VIELÄ
LAPSENI!”...”MEIDÄN TÄYTYY OLLA KÄRSIVÄLLISIÄ”

”

Alma Hongell, Merkintöjä matkalta
Melusinella 28.10.1890/1891

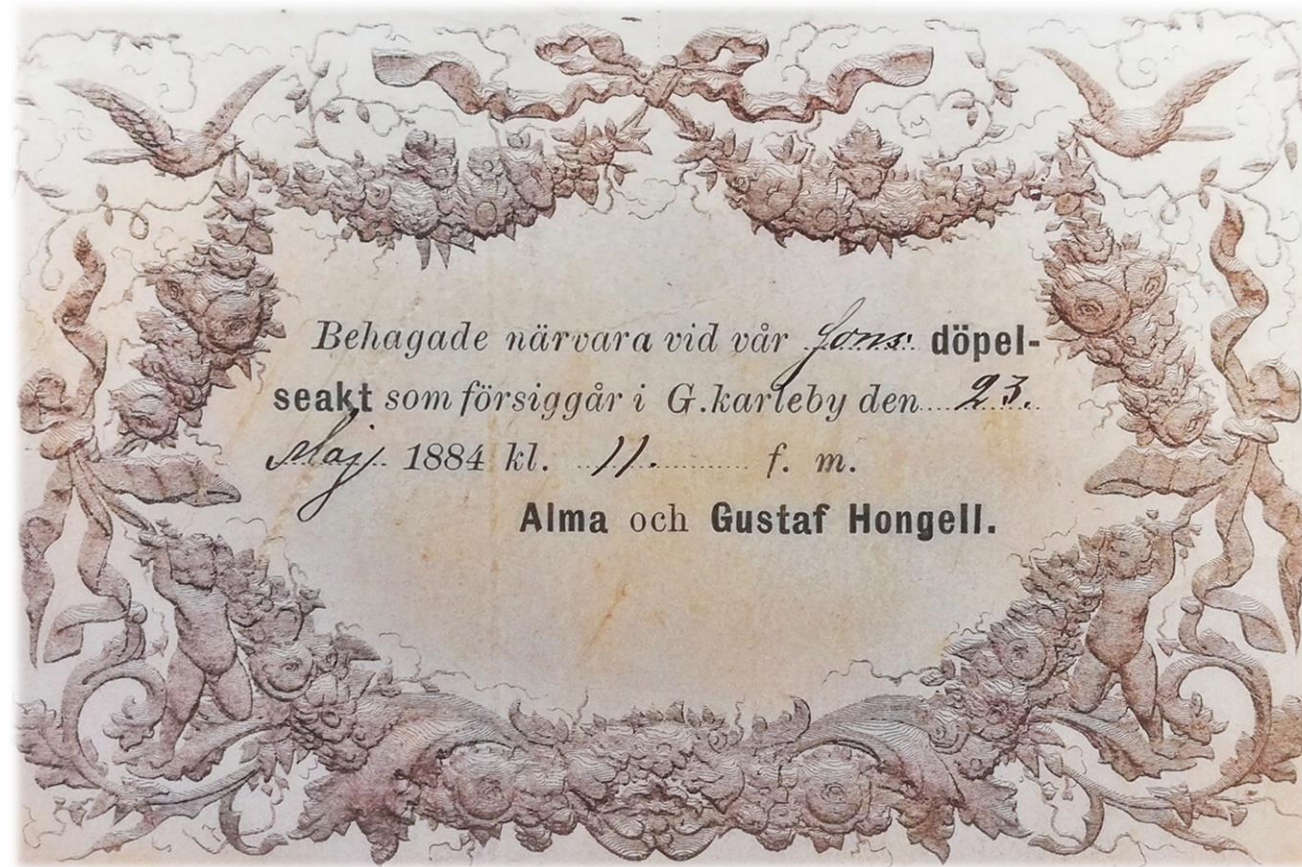
Alma Hongell (1849–1935) syntyi Uudessa-kaarlepyyssä kokkolalaisen merikapteenin Johan Backlundin ja hänen vaimonsa Maria Olsonin tyttäreksi. Myös hänen isoisänsä, Olof Olsen, oli merikapteeni. Alma ja hänen sisaruksensa tulivat nuorina isättömiksi, kun kapteeni Backlund kuoli keltakuumeeseen Brasiliassa. Elättääkseen perheensä Alman äiti ryhtyi pitämään kodissaan köyhäinkoulua tytöille vuonna 1860, silloin kolmetoista-vuotias Alma toimi avustajana. Auskultoituun Helsingissä hän sai kansakouluopettajapaikan Uudessakaarlepyyssä vuonna 1875. Hän antoi myös englanninkielisiä yksityistunteja ja hoiti kirjastoa.

Alma Hongell.
K.H.Renlundin museo.

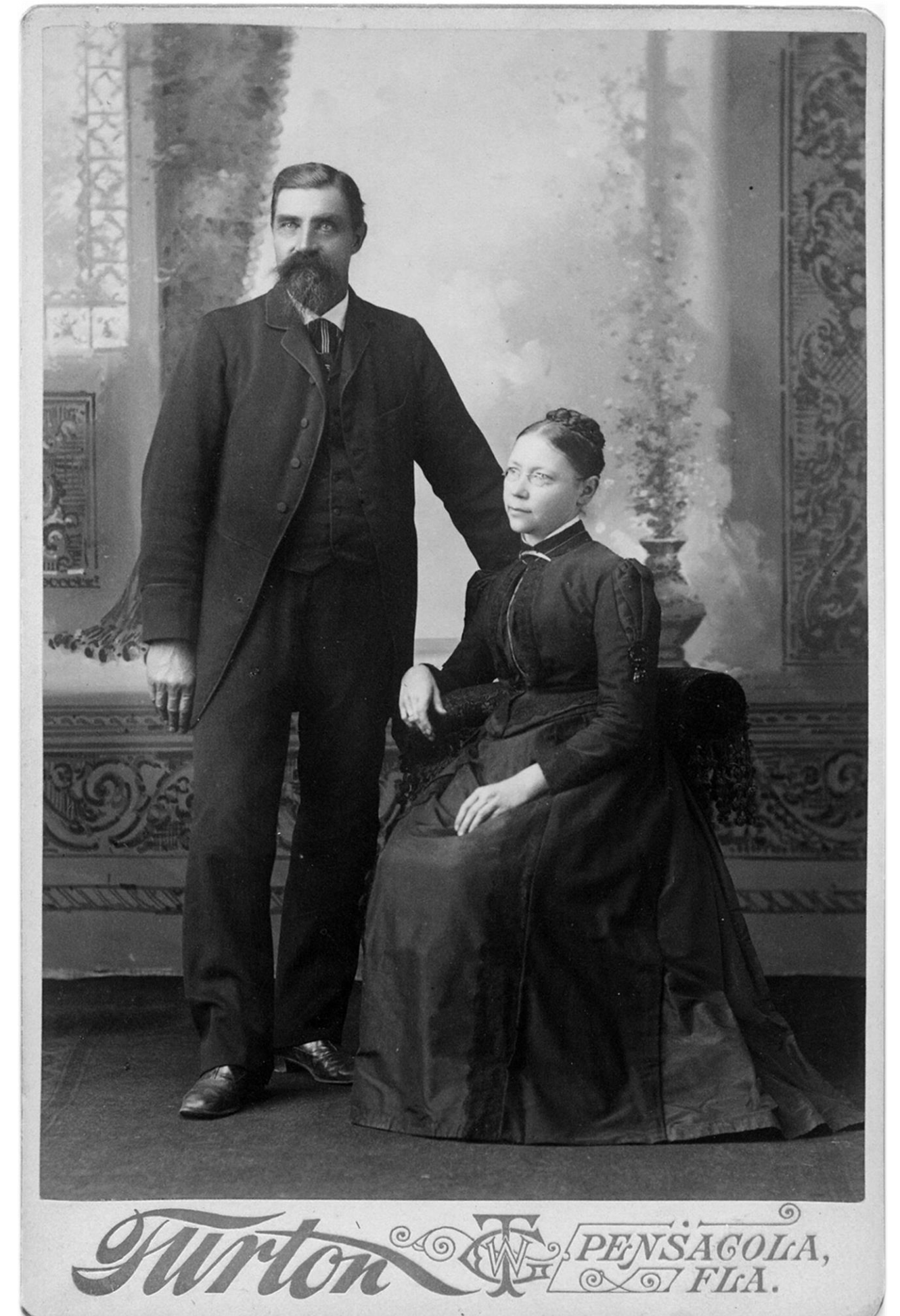

Charles Riis & Co

Hän astui avioon merikapteeni Gustaf Hongellin kanssa, muutti Kokkolaan ja sai kolme lasta. Hongellit asuivat osoitteessa Isokatu 32. Merielämä lienee houkutellut Almaa, jolla oli monta kapteenia perheessä.

Hongellien pojan ristiäiskutsu, Hongellien tyttöjen piirustuksia ja oikealla Alma ja Gustaf Hongell kuvattuna Pensacolassa, Floridassa. K.H.Renlundin museo.

Hän seurasi miestänsä pitkille merimatkoille vaasalaisella Melusine-parkkilaivalla vuosina 1890–91 ja 1893–1896, kun lapset olivat hieman varttuneet. Lapset jäivät Kokkolaan tätinsä huomaan, mikä varmasti vaati Almalta suurta rohkeutta.

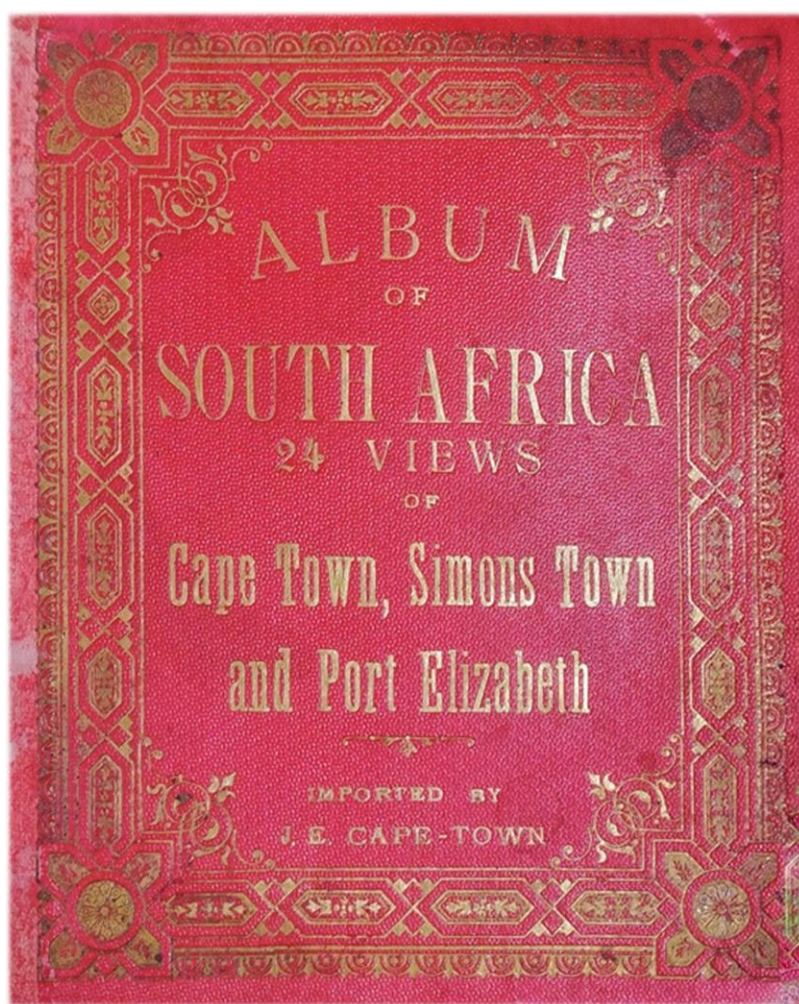
Almalle Melusine-laivalle osoitettu kirjekuori. Valokuva Hongellin albumista, henkilöt ja laiva tunnistamattomia. K.H.Renlundin museo.

Om Jorätt.

1. Civil rätt. 2. Kriminallagfarenhet. 3. Politisk lagfarenhet. 4. Krigslagfarenhet. 5. Sjömanslagfarenhet.

6. Allmän lagfarenhet. 7. Allmän lagfarenhet. 8. Allmän lagfarenhet. 9. Allmän lagfarenhet. 10. Allmän lagfarenhet.

Jotta hän voisi tarkasti kertoa matkoistaan lapsille, hän piti matkapäiväkirjaa. Päiväkirjoja säilytetään Åbo Akademiassa.

Lånmat till Bugge 2de Kammerherrens kass.
ERFJORD & BUGGE
SHIP BROKERS
341 - CALLE DE CUYO - 341
POST OFFICE BOX 509
(TELEFONO 1195)
Buenos Aires
SCOTT'S AND WATKIN'S CODES USED
Till Alma - videss Falmouth & Queenstown

CABLE ADDRESS: ERFJORD

Vasemmalla Gustaf Hongellin merenkulkuun liittyviä opiskelumuistiinpanoja. Keskellä matkamuistoja merimatkoilta. Yhällä oikealla Hongellin perheen hengellisiä runo- ja muistikirjoja. K.H.Renlundin museo.

Vasemmalla Alma Hongellin Pensacolasta, Floridasta tyttarelleen Adalle lähettämä joulukortti 1891. Yläpuolella onnittelukortti pojalle Paul Gustafille 1889. K.H.Renlundin museo.

Intian ja Englannin välisellä matkalla 1895-1896 suuri osa Melusinen miehistöä sairastui beriberiin. Tauti johtuu B1-vitamiinien puutteesta, mutta sitä ei vielä tuohon aikaan tiedetty. Kapteeni Gustaf Hongell ja kaksi muuta miehistön jäsentä menehtyivät. Alma Hongell siunasi miehensä haudan lepoon Intian valtameren, osallistui navigointiin ja hoiti sairaita yrittäen pitää heidän mielialaansa yllä, kunnes he saapuivat päätesatamaan. Tästä urotyöstä hänet palkittiin ensimmäisenä naisena Suomessa Finska sjöassuransföreningenin kunniamerkillä.

— **Kunnioitusosoitus naiselle.** Waasan laivapäällikkön yhdistyksen esityksestä päätti Suomen merivalvutusyhtiö viime keskiyönä pitämässään yhtiökokouksessa merikapteeninlesti Alma Hongellille, jota miehensä kuoleman jälkeen Waasalaisessa laivassa „Melusine“ ja suurimman osan laivan miehistöä ollessa sairaana matkalla Itä-Intiasta Englantiin osotti erinomaista neuvokkaisuutta ja tylenewäisyyttä laivan kuljettamisessa, myöntää yhtiön kunniamerkin ynnä 1,000 markan lahjapalkion. Yhtiä suuri summa myönnettiin myös sanottun laivan perämiehelle ja miehistölle jaettavaksi. — S. T.

Rauman lehti 27.2.1897

Memissa det Gamlakarleby
 Sept 27 " Saldo från Karolinnan
 " Utbetalda pensionsavgifter 5. gång
 " Saldo
 =

Summa 7797.13
 3719.43

Gamlakarleby, den 26. Juni 1896.
 För min afskrift som Kapten Gustaf Hongell.
 Alma Hongell.

Yläpuolella: Melusinen tilikirjan 1890-1895 viimeisen täytetty sivu. Laskelmat on menehtyneen miehensä puolesta allekirjoittanut Alma Hongell.
Oikealla: Melusinen tilikirja kertoo esimerkiksi siitä, minkälaista ruokaa laivalla syötiin.
 K.H.Renlundin museo.

Debit	Bankrekognosc	Melusinen
1894		
September		
Ans	Transport	Ans
" Reparation i Tråbys Tramin & för- tenningen af alla Kots hjul N:12		12.76
Skreddarbånd: Hörnnes för Proviant N:13		110
400 Kt Bröd N: 120, 1 N: Kott N: 57.50	177	50
100 Kt Mjöl N: 30, 57 Kt Smör N: 102	132	.
49 Kt Kaffe N: 117.60, 7.5 Kt Socker 41.25	138	8.5
10 Kt Socker N: 11., 10 Kt Raffinad 12.50	23	50
1 Tunna Viss N: 25., 5 Kt Sjö N: 20.	45	.
100 Kt Citron N: 33., 68 Kt Helgryn N: 26	59	.
362 Kt Syrnapp N: 23.75, 192 L: Citron 9.75	33	48
10 Kt Macaroni N: 9., 3 Kt tomma grönsaker 6.75	15	7.5
78 Kt Salt fisk 60, Svedstom N: 10.50	70	50
1 Kasse Mjöl N: 28, Senapp N: 5.	33	.
Peppar N: 6., Kanel & ingefära N: 5.35	11	3.5
Bordsalt N: 0.50, 1 K. Skinka N: 15.50	16	.
1 K. Ost N: 8.50, 50 Kt Salt N: 4	12	50
5 Kt Rågarnjöl N: 1.40, 1 Latta Cognack 30	31	40
1 Carton Skiedam N: 26.20 boxar Mjöl N: 17	43	.
4 Kt Portvin 12., 2 D: Öl N: 9.60	21	60
1 Damianer brännvin N: 16, Kyp N: 2.40	18	40
1 Pöskil Viss N: 3.25, Russin N: 1.40	4	6.5
1 K. St. bröd N: 3.20, Mjöl N: 2.55	5	7.5
Skreddarbånd: Hörnnes för Requisite N: 14		
1 K. Kaffe brännvin N: 9., 1/4 Kt Spis N: 0.15	9	1.5
6 K. Dalkorvbröden N: 9., 1 par N: Svedstom N: 2	62	64
20 L: Sjö N: 7., 1 K. petrololium N: 20	27	.
10 K. Sjö N: 12.50, 2.5 Kt Soda N: 5.	17	50
10 Hänger bröd N: 9., 6 Box Potsh...		

Miehensä kuoleman jälkeen Alma Hongell teki toimeentulonsa parantamiseksi opettajansijaisuuksia ja kirjoitti puhtaaksi mm. maistraatin pöytäkirjoja. Alma oli julkaissut ensimmäisen lastenkirjansa jo 1873, seuraava julkaistiin 20 vuotta myöhemmin. Hän kirjoitti yhteensä kymmenen pidettyä lastenkirjaa, joiden keskeinen viesti oli uskonnollinen ja raittiushenkinen.

Hongell oli myös perustamassa merimieslähetysseuraa Kokkolaan.

Alma Hongell: Lilla Rosas
Födelsedag. K.H.Renlundin museo.

Lähteet:

- K.H.Renlundin museo, tutkimusarkisto (mm. Anteckningar ifrån resan med Melusine 1890-1891 ym.)
- Märkesmän och -kvinnor i Karlebynejden, 1999
- Pulakka, Pentti (toim.) 1995: Keskipohjalaisia elämäkertoja,
- Rauman lehti 27.2.1897, Kansalliskirjaston digitaaliset aineistot
- Wiirilinna, Annikki 1979: Merikapteeni Hongell ja hänen perheensä:https://www.kokkola.fi/palvelut/kirjasto/kotiseutuaineisto/wiirilinna/fi_FI/merikapteeni-hongell-ja-hanen-perheensa3/

Leo Korpelan maalaus Alma Hongellista 1928. K.H.Renlundin museo.